2024/2500

24.9.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2024/2500 НА СЪВЕТА

от 23 септември 2024 година

в подкрепа на борбата с незаконната търговия и разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в държавите – членки на Лигата на арабските държави – фаза III

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 28, параграф 1 и член 31, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) В Стратегията на ЕС срещу незаконните огнестрелни оръжия, малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) и боеприпаси за тях от 2018 г., озаглавена „Гарантиране на сигурността на оръжията и защитата на гражданите“ (Стратегията на ЕС за МОЛВ), се посочва, че Съюзът отдава особено значение на регионалното сътрудничество като ефективно средство за контрол на малките оръжия.

(2) В Стратегията на ЕС за МОЛВ се отбелязва, че Съюзът ще продължи да оказва подкрепа за сътрудничеството и подпомагането при изпълнението на Програмата за действие на Организацията на обединените нации (ООН) за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти („Програмата за действие на ООН“).

(3) В заключителния документ от Четвъртата конференция на ООН за преглед на напредъка при изпълнението на Програмата за действие на ООН, проведена през юни 2024 г., държавите – членки на ООН се ангажираха да засилят, по целесъобразност и на всички равнища, партньорствата и сътрудничеството в предотвратяването на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения и борбата с нея.

(4) В Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие, приета през 2015 г., се потвърждава, че борбата с незаконната търговия с МОЛВ е необходима за постигането на много цели, включително целите, свързани с мира, правосъдието и силните институции. В своята Програма за разоръжаване от 2018 г., озаглавена „Сигурност за нашето общо бъдеще“, генералният секретар на ООН призовава за приобщаващ, интегриран и основан на участието подход към контрола върху малките оръжия на национално равнище и, в някои случаи, на подрегионално равнище.

(5) Лигата на арабските държави (ЛАД) е регионална организация, която обединява всички арабски държави и има за цел да насърчава и укрепва сътрудничеството между нейните членове.

(6) През 2016 г. Съюзът и ЛАД създадоха стратегически диалог между ЕС и ЛАД и създадоха редица работни групи, включително Работната група за стратегически диалог относно оръжията за масово унищожение и контрола на въоръженията, която определи приоритетни области за възможно конкретно сътрудничество.

(7) Декларацията от срещата на върха ЕС–ЛАД в Шарм еш-Шейх от 2019 г. включва ангажимент за предприемане на съгласувани действия срещу незаконния трафик на оръжия.

(8) Решения на Съвета (ОВППС) 2018/1789 ([1]) и (ОВППС) 2021/1726 ([2]) подкрепиха фаза I и фаза II на проекта в подкрепа на борбата с незаконната търговия и разпространение на МОЛВ в държавите – членки на ЛАД. Съюзът сега желае да продължи да подкрепя фаза III на проекта.

(9) Подкрепата на Съюза за проекта ще отразява цялостната политика на Съюза, свързана с ЛАД и нейните държави членки,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. С цел да се подпомогнат държавите – членки на Лигата на арабските държави (ЛАД), при прилагането на национално равнище на Програмата за действие на Организацията на обединените нации за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения във всичките ѝ аспекти („Програмата за действие“) и Международния инструмент за проследяване (ITI), фаза III от проекта, започнат с решения (ОВППС) 2018/1789

([1]) Решение (ОВППС) 2018/1789 на Съвета от 19 ноември 2018 г. в подкрепа на борбата с незаконната търговия и разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в държавите-членки на Лигата на арабските държави (ОВ L 293, 20.11.2018 г., стр. 24).

([2]) Решение (ОВППС) 2021/1726 на Съвета от 28 септември 2021 г. в подкрепа на борбата с незаконната търговия и разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в държавите — членки на Лигата на арабските държави — фаза II (ОВ L 344, 29.9.2021 г., стр. 7).

и (ОВППС) 2021/1726, дава възможност на държавите – членки на ЛАД, да повишат по устойчив начин ефективността на своите национални рамки за контрол на малките оръжия и за борба с разпространението на оръжия съгласно практиките и стандартите, определени в Програмата за действие на ООН, ITI и Глобалната рамка за боеприпаси (GFA), в съответствие с техните приоритети и нужди.

2. По-специално проектът ще бъде насочен към постигането на следните цели с оглед на борбата със заплахата от разпространение на малки оръжия и леки въоръжения (МОЛВ) в региона на ЛАД:

— да се укрепи капацитетът на митническите и други гранични агенции за откриване, пресичане и докладване по въпроси, свързани с незаконния трафик на огнестрелни оръжия в региона на ЛАД;

— да се укрепи капацитетът на правоприлагащите органи за ефективно разследване и сътрудничество по въпроси, свързани с незаконното разпространение и трафик на огнестрелни оръжия в региона на ЛАД; и

— да се укрепи капацитетът на агенциите за сигурност и военните агенции за разработване и прилагане на системи за безопасно и сигурно управление на запасите от МОЛВ и боеприпаси в региона на ЛАД.

3. С оглед постигане на целите, посочени в параграфи 1 и 2, Съюзът с настоящото решение подкрепя действия, наред с другото, в следните приоритетни области:

— Област 1: контрол на международния трансфер на МОЛВ, включително оценка на риска и предотвратяване на отклоняването на МОЛВ към неоторизирани получатели.

— Област 2: идентифициране и препятстване на дейността на източниците на незаконни малки оръжия, включително изграждане на капацитет на правоприлагащите органи, контрол на сухопътните, въздушните и морските граници, маркиране, регистриране и проследяване на МОЛВ, техники за разследване и проследяване на оръжия и използване на балистична информация и идентифициране или препятстване на използването на маршрутите и методите за контрабанда.

— Област 3: други мерки във връзка с малките оръжия, включително с управлението на запасите и сигурността.

— Област 4: предоставяне на информация относно МОЛВ и засилен контрол върху МОЛВ, като например оценка на законовите и подзаконовите актове на държавите – членки на ЛАД, и консултации относно евентуални преразглеждания, както и превод на арабски език на съответните научни изследвания и проучвания.

4. Подробно описание на проекта, посочен в параграфи 1, 2 и 3, се съдържа в приложението към настоящото решение.

Член 2

1. Върховният представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“) отговаря за изпълнението на настоящото решение.

2. Техническото изпълнение на проекта, посочен в член 1, се извършва от научноизследователския център Small Arms Survey (SAS), представляван от Висшия институт за международни изследвания и развитие, с помощта на Международната организация на криминалната полиция (Интерпол) и Световната митническа организация (СМО) и в тясно сътрудничество със Секретариата на ЛАД.

3. SAS, подпомаган от Интерпол и СМО, изпълнява задачите си под ръководството на върховния представител. За тази цел върховният представител постига необходимите договорености със SAS.

Член 3

1. Референтната сума за изпълнението на финансирания от Съюза проект, посочен в член 1, е 3 999 776,72 EUR.

2. Разходите, които се финансират от референтната сума по параграф 1, се управляват в съответствие с процедурите и правилата, приложими за бюджета на Съюза.

3. Комисията упражнява надзор върху правилното управление на разходите, посочени в параграф 2. За тази цел тя сключва необходимото споразумение със SAS. В споразумението се предвижда, че SAS трябва да осигурява видимост на приноса на Съюза, съобразена с неговия размер.

Член 4

1. Върховният представител докладва на Съвета за изпълнението на настоящото решение въз основа на редовни шестмесечни доклади, изготвяни от SAS.

2. Комисията докладва за финансовите аспекти на проекта, посочен в член 1.

Член 5

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Срокът на действие на настоящото решение изтича 36 месеца след датата на сключване на споразумението, посочено в член 3, параграф 3. Той обаче изтича 6 месеца след датата на влизането на настоящото решение в сила, ако в рамките на този период не е сключено споразумение.

Съставено в Брюксел на 23 септември 2024 година.

За Съвета

Председател

Z. FELDMAN

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПРОЕКТЕН ДОКУМЕНТ

Борба с незаконната търговия и разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в държавите – членки на Лигата на арабските държави

Фаза 3 на проекта (2024–2027 г.) – описание

1. **Контекст и обосновка на подкрепата по линия на ОВППС**

Фаза 3 на проекта между Европейския съюз и Лигата на арабските държави (фаза 3 на проекта ЕС–ЛАД) ще се основава на усилията, предприети по-рано от Лигата на арабските държави (ЛАД) и Европейския съюз (ЕС), включително тези, предприети по време на фаза 1 (2019–2021 г.) и фаза 2 (2021–2024 г.) от проекта, за да се подпомогнат държавите – членки на ЛАД, да намалят рисковете, произтичащи от незаконните потоци на малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях и използването им в региона на арабските държави.

Проектът произтича от Работната група за стратегически диалог ЕС–ЛАД относно оръжията за масово унищожение, малките оръжия и леките въоръжения и контрола на въоръженията, която в началото на инициативата определи приоритетни области за възможно съществено сътрудничество (вж. точка 2.1).

Фаза 1 на проекта ЕС-ЛАД беше от съществено значение за изграждането на доверие между държавите – членки на ЛАД, и трима партньори по изпълнението: научноизследователският център Small Arms Survey (SAS), Международната организация на криминалната полиция (Интерпол) и Световната митническа организация (СМО). Трите организации осигуриха първоначално обучение за осем арабски страни. Чрез поредица от регионални и подрегионални срещи те насърчиха обмена на добри практики и извлечени поуки в контекста на борбата с разпространението на незаконни малки оръжия.

Фаза 2 беше съсредоточена върху предоставянето на техническо обучение на национално и регионално равнище по следните теми:

— управление на запасите;

— откриване и идентифициране на незаконни малки оръжия и леки въоръжения, включително на боеприпаси и компоненти за тях;

— разследване във връзка с огнестрелни оръжия; и

— използване на съществуващите системи за управление на знанията, насочени към митническите служители и служителите на правоприлагащите органи.

По време на тази фаза ангажираността на държавите – членки на ЛАД, с проекта беше изключително силна, като 18 държави поискаха национално обучение и участваха в регионалната програма за обучение между януари и края на май 2024 г. Националното обучение предостави на участващите длъжностни лица основни знания и експертен опит в областта на контрола на малките оръжия. Регионалното обучение предостави по-задълбочени указания и предложи стъпки, даващи възможност на участниците да споделят придобитите знания и експертен опит с други арабски правителствени служители. За Интерпол и СМО задълбочените обучения предоставиха също така възможност за стартиране на компонент „Обучение на обучители“, с който да се изгради устойчив капацитет за контрол на малките оръжия в участващите държави – членки на ЛАД. Две съвместни операции, проведени от участващите държави от ЛАД и подпомагани от Интерпол и СМО, позволиха на държавите да приложат новопридобитите знания. Проведени бяха три тематични уебинара и два регионални семинара, които осигуриха широки възможности за секретариата на ЛАД, държавите членки и тримата партньори по изпълнението да участват в политически дискусии и да обменят опит и извлечени поуки.

По време на фаза 3 инициативата ще консолидира и увеличи усилията за изграждане на капацитет, положени през предходните фази. Основните усилия ще бъдат насочени към укрепване на основите за ефективна и дългосрочна устойчивост. По-специално проектът ще продължи да предлага на заинтересованите страни възможността за по-активно участие на национално равнище чрез специализирано, задълбочено обучение и друга подкрепа за изграждане на капацитет, предоставяна от тримата партньори по изпълнението. Този ангажимент ще позволи на SAS, Интерпол и СМО да оценят потенциала за дългосрочно сътрудничество със заинтересованите държави членки. Успоредно с това проектът ще продължи да осигурява начално обучение, особено за страните, които не са получили такова по време на първите две фази на проекта. Доколкото е възможно, в това обучение ще участват национални обучители, чийто капацитет беше развит по време на фаза 2.

Намаляването и премахването на незаконните малки оръжия в арабския регион продължава да е от решаващо значение за намаляването на всички форми на насилие и за насърчаването на устойчивото развитие и просперитета в съответствие с целите за устойчиво развитие (ЦУР) на Организацията на обединените нации (ООН) както в региона на арабските държави, така и в съседните региони, включително Европа. По-специално проектът е насочен към укрепване на капацитета на държавите – членки на ЛАД, за изпълнение на Програмата за действие на ООН за предотвратяване, борба и премахване на незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения (Програмата за действие на ООН) във всичките ѝ аспекти и Международния инструмент за проследяване (ITI) в съответствие с приоритетите и потребностите, установени от тези държави. Той ще повиши и осведомеността на държавите – членки на ЛАД, за приетата неотдавна Глобална рамка за управление на конвенционалните боеприпаси през целия им жизнен цикъл (GFA).

Този проект ще допринесе пряко за програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие „Да преобразим света“ ([1]) и постигането на ЦУР. Той ще генерира информация и експертен опит, за да помогне на страните от ЛАД да намалят въоръженото насилие, да насърчат мира и да изградят приобщаващи общества, наред с другото, за „намаляване на разпространението на всички форми на насилие и свързаните с тях показатели на смъртност“ (цел 16.1), за „намаляване на потоците на незаконни оръжия“ (цел 16.4), и когато е уместно, за „премахване на всички форми на насилие спрямо всички жени и момичета“ (цел 5.2). ([2]) Този проект е и конкретно проявление на ангажимента, поет в декларацията от срещата на върха ЕС–ЛАД в Шарм еш-Шейх през 2019 г. ([3]) за предприемане на съгласувани действия срещу незаконния трафик на оръжия.

2. **Визия, цели и дългосрочна устойчивост на проекта**

По време на фаза 3 проектът ще преследва същите дългосрочни цели, както в преходните фази, за да се даде възможност на държавите – членки на ЛАД, да повишат по устойчив начин ефективността на своите национални рамки за контрол на малките оръжия и за борба с разпространението на оръжия съгласно практиките и стандартите, определени от UNPOA, ITI и GFA, в съответствие с техните приоритети и нужди. Това укрепване ще се осъществи чрез политики и практики, съчетаващи използването на данни, основани на факти знания, авторитетни ресурси и инструменти, адаптирани експертни консултации и обучение, както и свикване на практикуващи специалисти и създатели на политики в региона на ЛАД.

Взаимодействието с ключови агенции и партньори, отговарящи за ограничаване на заплахата от разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД, ще позволи на проекта да постигне тройна цел:

1. да се укрепи капацитетът на митническите и други гранични агенции за откриване, прихващане и докладване по въпроси, свързани с незаконния трафик на огнестрелни оръжия в региона на ЛАД;

2. да се укрепи капацитетът на правоприлагащите органи за ефективно разследване и сътрудничество по въпроси, свързани с незаконното разпространение и трафик на огнестрелни оръжия в региона на ЛАД; и

3. да се укрепи капацитетът на агенциите за сигурност и военните агенции за разработване и прилагане на системи за безопасно и сигурно управление на запасите от малки оръжия и леки въоръжения и боеприпаси за тях в региона на ЛАД.

2.1. **Съществени области за подкрепа по линия на проекта, посочени от страните от ЛАД**

Фаза 3 от проекта ЕС–ЛАД за борба с незаконната търговия и разпространение на малки оръжия и леки въоръжения в държавите – членки на ЛАД (2024–2027 г.), има за цел да отговори на нуждите, които държавите – членки на ЛАД, изразиха в началото на инициативата и продължават да изразяват в четири приоритетни области:

Област 1: Контрол на международния трансфер на малки оръжия и леки въоръжения (борба с незаконните потоци на оръжие).

1.1. Лицензиране и контрол на износа, вноса и транзита (например оценка на риска).

1.2. Предотвратяване на отклоняването на малки оръжия и леки въоръжения към неоторизирани получатели.

1.3. Откриване на малки оръжия и леки въоръжения и на части за тях по време на проверката на превозвани стоки и товари (например методи, техники и оборудване за проверка).

([1]) ООН (Организация на обединените нации). 2015. „Да преобразим света: Програма до 2030 г. за устойчиво развитие“. Ню Йорк: ООН. 2015. A/RES/70/1.

([2]) ООН (Организация на обединените нации). 2015. „Да преобразим света: Програма до 2030 г. за устойчиво развитие“. Ню Йорк: ООН. 2015. A/RES/70/1.

([3]) Съвет на ЕС (Европейски съюз). 2019. Декларация от срещата на върха в Шарм еш-Шейх. 25 февруари 2019 г., точка 12.

Област 2: Идентифициране и препятстване на дейността на източниците на незаконни малки оръжия (например изграждане на капацитета на правоприлагащите служби).

2.1. Контрол на сухопътните, въздушните и морските граници, включително на трансфера на технологии.

2.2. Маркиране, регистриране и проследяване на малките оръжия.

2.3. Допълнителни техники и методи за разследване и проверка на оръжия (например използване на балистична информация и идентифициране или препятстване на използването на маршрутите и методите за контрабанда).

Област 3: Други мерки, свързани с контрола на малките оръжия.

3.1. Управление и сигурност на запасите.

Област 4: Предоставяне на информация, свързана с незаконните малки оръжия и леки въоръжения и засилен контрол върху малките оръжия и леките въоръжения.

4.1. Оценка на законовите и подзаконовите актове на държавите – членки на ЛАД; консултации относно евентуални изменения и ревизии.

4.2. Превод на арабски език на съответните научни изследвания, публикувани проучвания и други източници.

3. **Предлагана логика на интервениране**

Като координатор на проекта SAS проведе интензивни консултации с отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД, с Интерпол и СМО, в резултат на което бе постигнат групов консенсус по следния двустранен подход.

Изграждане на национален капацитет за борба с незаконните потоци на малки оръжия и леки въоръжения чрез:

— адаптирано обучение относно системите за контрол на малките оръжия и леките въоръжения, включително управление на запасите в региона на ЛАД (вж. следващата точка); и

— ангажиране след обучението и подкрепа за националните експерти за създаване на национални рамки, които дават възможност за прилагане на практиките, установени по време на обучението.

Свързване на участието на съществуващите национални равнища (когато такива съществуват) с международно признати процеси на сертифициране и използване на национални обучители (обучени по проекта) за укрепване на съответните национални или регионални институции за обучение и национални рамки и структури.

Всички компоненти на проекта са разработени така, че да развият устойчив капацитет в рамките на правителствените институции и сред длъжностните лица в държавите – членки на ЛАД, в партньорство с отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД. Проектът се основава на нашия опит, че държавите – членки на ЛАД, са основните фактори за промяна в разработването и прилагането на национални рамки, които насърчават отговорния контрол на огнестрелните оръжия и свеждат до минимум риска от разпространение.

Фаза 3 ще продължи усилията, за да се гарантира, че основните материали за обучение и източници на знания, като например съответните и специфичните модули на Компендиума за модулно прилагане на контрол върху малките оръжия (MOSAIC) са налични на арабски език и се разпространяват в целия регион на ЛАД. Това усилие е особено важно в среда, в която подбрани правителствени служители могат редовно да се ротират, а в региона има нужда от достъпно, специализирано хранилище на информация.

С оглед на това проектът предвижда, че ако правоприлагащите и митническите служители могат да откриват, разследват, прихващат и докладват трафик на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД и ако военните ведомства и ведомствата за сигурност могат да разработват и прилагат по-ефективни системи за управление на запасите от малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси, тогава страните от региона на ЛАД ще бъдат в състояние по-ефективно да разбират, разпознават и преодоляват рисковете, произтичащи от незаконното разпространение на малки оръжия.

Интервенцията ще бъде структурирана около постигането на следните три резултата:

1. митническите и другите гранични агенции да са укрепили капацитета си за откриване, прихващане и докладване по въпроси, свързани с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД;

2. правоприлагащите органи да разполагат с по-голям капацитет за ефективно разследване и сътрудничество по въпроси, свързани с незаконното разпространение и трафик на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД;

3. ведомствата в областта на сигурността и военните ведомства да разполагат с по-голям капацитет за разработване и прилагане на системи за безопасно и сигурно управление на запасите от малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси в региона на ЛАД.

И в трите предвидени резултата участниците ще придобият знания и умения в областта на методологията на обучението и техническите познания.

4. **Описание на действието**

Резултат 1: Митническите служители да са укрепили капацитета си за откриване, прихващане и докладване по въпроси, свързани с незаконния трафик на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД.

Резултат 1 има за цел да се използва напредъкът, постигнат през предходните фази, и да се даде възможност за окончателната акредитация на сертифицирани по СМО експерти по малки оръжия и леки въоръжения в целия регион на ЛАД. Малка група митнически служители, обучени по време на фази 1 и 2, да участват в провеждането на национални обучения в държавите от ЛАД, като използват методологичните и техническите умения, които са придобили през предходните фази на проекта.

Чрез провеждането на обучения тези служители да получат призната в световен мащаб акредитация от СМО като част от нейната програма за акредитационно обучение. След като обучителите бъдат акредитирани, те могат да провеждат последващи национални обучения под егидата на СМО във или извън региона на ЛАД. От тези обучители ще се изисква да подкрепят разработването на национални учебни програми в съответните държави, допринасяйки допълнително за устойчивостта на усилията.

Резултатите и дейностите ще включват:

1.1. осъществяването на до 12 национални мероприятия за присъствено обучение в областта на малките оръжия и леките въоръжения за членуващите в СМО администрации с цел укрепване на способността за контрол на движението на незаконни малки оръжия и леки въоръжения по границите. Тези обучения са насочени към страни, поискали обучение, в които не е проведено предварително национално обучение по време на фази 1 и 2 (начално обучение) и/или за които се счита, че при тях има най-голям риск от незаконна дейност в областта на малките оръжия и леки въоръжения, или се нуждаят от специализирано обучение.

1.2. Организиране на до шест регионални еднодневни или двудневни тематични онлайн семинара, представящи конкретни теми от засилен интерес за държавите – членки на ЛАД. Семинарите следва да са съсредоточени върху области със специфична необходимост от изграждане на капацитет (например идентифициране на компоненти за малки оръжия и леки въоръжения), повишаване на осведомеността (например използването на триизмерно принтиране при незаконното производство на малки оръжия и леки въоръжения) и обмен на информация (например добри практики при управлението на риска в областта на малките оръжия и леките въоръжения). Онлайн форумите ще дадат възможност за участие на служители от държави – членки на ЛАД, включително на такива от отдалечени райони, и ще осигурят по-широко въздействие и регионална ангажираност.

1.3. Използване на начални обучения за приключване на процеса на акредитация на предварително акредитираните от СМО обучители в областта на малките оръжия и леките въоръжения, започнал по време на фаза 2.

1.4. Участие в дейности, ръководени от други партньори по изпълнението.

1.5. Предоставяне, при поискване, на технически експертен опит на СМО, който да осигурява консултации за държавите – членки на ЛАД, относно актуализирането на техните национални програми за обучение в областта на малките оръжия и леките въоръжения.

Резултат 2: Правоприлагащите органи да разполагат с по-голям капацитет за ефективно разследване и сътрудничество по въпроси, свързани с незаконното разпространение и трафик на малки оръжия и леки въоръжения в региона на ЛАД.

Резултат 2 е насочен към повишаване на ефективността на националните работни процеси с участието на различни национални правоприлагащи ведомства, които са необходими за събирането, обработването и споделянето на информация относно незаконните огнестрелни оръжия. Тази ефективност ще засили разследванията на незаконния трафик на огнестрелни оръжия и ще подобри междуведомственото и международното полицейско сътрудничество по въпросите на организираната престъпност.

Интерпол ще използва силата на мрежата от експерти и обучители, разработена по време на фази 1 и 2. Служителите, подбрани да бъдат обучители по време на фаза 2, ще са приключили акредитацията си и ще участват в провеждането на специализирани национални обучения в страните от ЛАД по време на фаза 3 с цел упражняване на методологичните и техническите умения, които са придобили през по-ранните фази.

За страните, които желаят по-задълбочено сътрудничество, експертите, обучени по време на предходните фази, ще участват пряко в създаването и привеждането в действие на национална работна група по огнестрелните оръжия, насочена към подобряване на събирането, обработката и споделянето на национално равнище на данни, свързани с огнестрелните оръжия. Тази стъпка ще бъде от основно значение за оценката на капацитета на страните за по-ефективно прилагане на Протокола на Интерпол относно връщането на огнестрелното оръжие и за активно сътрудничество на регионално и международно равнище по въпроси, свързани с огнестрелните оръжия. Протоколът относно връщането на огнестрелното оръжие е наръчник на Интерпол за разкриване на трафик на огнестрелни оръжия. Той обхваща както правоприлагащи, така и криминалистични компоненти, с цел двете страни да обменят информация за решаване на проблема с трафика на огнестрелни оръжия.

За да бъде постигнат този резултат, Интерпол ще се съсредоточи върху следното:

2.1. старшите служители от страните да разбират заплахите, свързани с трафика на огнестрелно оръжие, и ползите от националната работна група по огнестрелните оръжия;

2.2. мандатите на националните работни групи по огнестрелните оръжия се изработват и приемат от съответните държави;

2.3. националните институции и националната работна група по огнестрелните оръжия получават обучение по Протокола на Интерпол относно връщането на огнестрелното оръжие и инструментите на Интерпол за международно сътрудничество по въпроси, свързани с огнестрелното оръжие;

2.4. на националните работни групи по огнестрелните оръжия се предоставя оперативна помощ (сигналите за разследване се генерират от националната работна група по огнестрелните оръжия с подкрепата на Интерпол).

Дейностите ще включват:

— до 10 мисии във вътрешността на страната в подкрепа на оценката и развитието на капацитета, необходим за прилагане на Протокола на Интерпол относно връщането на огнестрелното оръжие;

— до пет задълбочени обучения, осъществявани от обучители от Интерпол, за подкрепа на държавите в изграждането на национален капацитет за събиране, изготвяне и споделяне на информация, свързана с огнестрелните оръжия;

— до пет национални обучения, осъществявани от квалифицирани национални обучители, които да могат да провеждат национални обучения под егидата на Интерпол;

— наставническа подкрепа за държавите за създаването на национални работни групи по огнестрелните оръжия, предоставяна чрез подрегионални дейности за изграждане на капацитет или мисия в страната за обучение на работното място;

— семинар за обмен на добри практики относно техниките за разследване в областта на огнестрелните оръжия и анализа на разузнавателни данни, свързани с огнестрелните оръжия, който да бъде проведен като част от регионална проява, организирана съвместно с други партньори по изпълнението;

— участие в дейности, осъществявани от други партньори по изпълнението, като онлайн тематични форуми или присъствени обучения.

Резултат 3: Ведомствата в областта на сигурността и военните ведомства да разполагат с по-голям капацитет за разработване и прилагане на системи за безопасно и сигурно управление на запасите от малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси в региона на ЛАД.

Резултат 3 е насочен към надграждането въз основа на подхода, разработен през фаза 2. Работата ще се съсредоточи върху развитието на напреднали умения на национално равнище, за да се насърчи и утвърди устойчивото предаване на умения към обучаваните. Същевременно SAS ще продължи да разработва и предоставя съобразени с националните нужди пакети за начално обучение и за специализирано обучение в областта на управлението и сигурността на запасите.

За разлика от другите два резултата, при които Интерпол и СМО могат да свържат проектните дейности с глобални програми за обучение на експерти и обучители с установена акредитационна система, подобно нещо все още не съществува на многостранно равнище в областта на управлението на запасите.

По тази причина SAS ще картографира, оцени и предложи конкретни варианти за процес на сертифициране на успелите участници на експертно равнище или на равнище обучители и ще гарантира, че ключовите ресурси се превеждат на арабски език и са на разположение на съответната аудитория. Тези дейности ще допринесат за желания подход на устойчивост.

Резултатите и дейностите ще включват:

3.1. Предоставяне на до четири едноседмични национални пакета за начално обучение. Ако търсенето на начално обучение е по-ниско от очакваното, оставащите ресурси ще бъдат разпределени за пакети за специализирано обучение.

3.2. Разработване и предоставяне на до шест двуседмични национални пакета за специализирано обучение.

3.3. Превод на ключови тематични ресурси на арабски език, включително, но не само, материали за обучение по време на фаза 3. Ако е необходимо, тази дейност може да включва и изготвяне на материали в социалните медии на арабски език.

3.4. Извършване на анализ на вариантите за улесняване или подпомагане на интегрирането на управлението и сигурността на запасите в националните учебни програми със съответни национални и международни възможности за сертифициране. Следва да бъде направена оценка и на регионалните подходи.

3.5. Една заключителна регионална проява, която да се проведе в сътрудничество със Секретариата на ЛАД, СМО и Интерпол. Заключителната среща ще се проведе в Кайро в края на фаза 3 и ще даде възможност на участващите страни да оценят основните резултати от тази фаза и да обменят добри практики в обхванатите съществени области.

3.6. Провеждане на до 10 национални посещения за ангажираност, за да се насърчи участието и националната инициативност, в тясно сътрудничество с останалите партньори по изпълнението.

3.7. Участие в до пет дейности, осъществявани от други партньори по изпълнението, като онлайн тематични форуми или по време на национални присъствени обучения.

3.8. До две учебни сесии от типа „да поспрем и да помислим“, предназначени за всички партньори (вж. точка 5 по-долу).

3.9. Редовни виртуални и до три присъствени срещи за планиране и координиране на проекта, за да се гарантира трайната целесъобразност и ефективност на проекта.

5. **Наблюдение, оценка и обучение**

В качеството си на координатор на проекта SAS ще гарантира съгласуваността на подхода на инициативата, изразяващ се в наблюдение, оценка и обучение. Той ще включва практически механизми за учене през целия жизнен цикъл на проекта и при необходимост ще допринася за програмни корекции. Подходът на наблюдение, оценка и обучение ще включва рутинен и непрекъснат мониторинг на процесите (например учене с малък цикъл), както и междинни или годишни учебни сесии по проекта от типа „да поспрем и да помислим“, за да се гарантира, че външните перспективи се вземат предвид през целия жизнен цикъл на проекта и се смекчават някои от сложните характеристики на оперативната среда. Освен това към края на проекта ще бъде извършена външна оценка.

Формуляри за обратна информация във връзка с прояви: При провеждането на онлайн и присъствени прояви екипът по проекта ще търси и събира обратна информация от участниците, за да се поддържа високото качество на анализа и програмирането в отговор на нуждите на заинтересованите страни. Очаква се получаваните данни да бъдат предимно количествени и да дават възможност за обобщаване на дейностите по проекта.

Шестмесечни кръгове на наблюдение: До два пъти годишно на ниво краен продукт и резултати екипът на SAS ще консолидира данните от наблюдението, постъпващи от трите партньори по изпълнението. Тези сесии ще бъдат съсредоточени върху контекста, целесъобразността, резултатите, презумпциите и рисковете. Член на екипа по проекта ще документира тези сесии и може да бъде подпомаган от съветника по наблюдение, оценка и обучение на SAS. Тези сесии могат да дадат възможност на екипа по проекта да обсъди следното:

— контекстуални събития: кои контекстуални фактори са засегнали интервенцията и нейната целесъобразност или са повлияли на графика за изпълнение на проекта през последните шест месеца;

— резултатност: какъв напредък е постигнат на равнище резултати и крайни продукти; и

— ефективност: дали е била генерирана ефективност чрез разходи, работни планове, ресурси и вътрешно управление на екипа.

Кратки сесии от типа „да поспрем и да помислим“, които допринасят за годишните доклади за напредъка (ГДН): SAS ще проведе до два вътрешни прегледа на проекта (евентуално по време на годишната – присъствена – координационна среща, която също ще даде възможност за сесии от типа „да поспрем и да помислим“). Сесиите от типа „да поспрем и да помислим“ ще се състоят от лек, структуриран и задълбочен преглед. Като се отчита сложната среда, в която ще се осъществява проектът, сесиите от типа „да поспрем и да помислим“ ще включват консултации с отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД, Интерпол, СМО и обратна информация от някои от участниците във вътрешнодържавни обучения, за да се представят различни гледни точки и да се насърчи прозрачността и отчетността.

Условията за участие могат да варират и да включват онлайн групови сесии с външни партньори по проекта и двустранни интервюта с ключови информатори. Тези сесии ще подлежат на доклади относно обучението, в които ще бъдат отразявани новопоявяващи се констатации и препоръки за адаптиране, ако е необходимо. Тези доклади относно обучението ще се споделят с всички партньори по проекта и ще се включват в годишните доклади по проекта.

6. **Договорености относно партньорството**

Фаза 3 от проекта ще се изпълнява в партньорство с отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД в рамките на стратегическия диалог между ЕС и ЛАД относно оръжията за масово унищожение, малките оръжия и леките въоръжения и контрола на въоръженията. Партньорството със Секретариата на ЛАД и силната подкрепа от негова страна продължават да бъдат от жизненоважно значение за успешното продължаване на проекта. По време на фаза 2 отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД беше домакин на две регионални срещи и взе участие в повечето национални и специализирани обучения. През фаза 3 отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД ще бъде съорганизатор на регионалните конференции и ще бъде поканен да участва в обучения. Той ще участва и в една координационна среща годишно с партньорите по инициативата.

Фаза 3 ще запази същите договорености за изпълнението, както и предходните две фази. SAS ще продължи да бъде координатор на проекта, а Интерпол и СМО ще играят водеща роля в своите съответни области на експертен опит. По време на тази фаза обучаваните от СМО, които са започнали акредитацията си като обучители по време на фаза 2, трябва да представят национални модули за обучение, за да завършат своята учебна програма. От друга страна, Интерпол ще работи с акредитирани национални обучители и експерти за предоставяне на присъствени модули за обучение и за провеждане на други дейности в подкрепа на прилагането на Протокола относно връщането на огнестрелното оръжие. По тази причина проектът ще изисква по-голяма гъвкавост за прилагане на трите компонента и за мобилизиране на съществуващите мрежи на СМО и Интерпол в страните от ЛАД по по-систематичен начин, като същевременно Секретариатът на ЛАД се информира за планираните дейности.

Това партньорство представлява допълващ и тематичен модел на сътрудничество в областта на контрола на малките оръжия. Проектът използва знанията и експертния опит на всеки партньор по изпълнението, за да предложи всеобхватна програма за изграждане на знания и капацитет, обхващаща основните компоненти на UNPOA, ITI и GFA. По този начин проектът превръща концепциите за международно сътрудничество и мултилатерализъм, както се изтъква в документи като UNPOA и Стратегията на ЕС за малките оръжия и леките въоръжения, в осезаеми подобрения на капацитета и сигурността в региона на ЛАД.

За да се постигне баланс между необходимостта от по-голяма оперативна независимост на тримата партньори по изпълнението, редовните срещи за координация и планиране между партньорите по изпълнението и отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД ще дадат възможност за съгласуваност и ефикасност на информацията, обмена, планирането и изпълнението на проектните дейности. Изпълнителните агенции например ще координират своето участие и своите подходи със страните, които ще поискат подкрепа по линия на проекта. Освен това партньорите по изпълнението ще поддържат съвместни дейности в общи тематични области, когато това е осъществимо.

Партньорите по изпълнението също така ще координират действията си с правителствени и неправителствени организации, работещи в държави – членки на ЛАД, както и с всички програми на ЕС с присъствие там, с цел да се гарантира, че всички дейности, предприети в рамките на проекта допълват и доразвиват съществуващите инициативи. Този проект използва подкрепа от ЕС през последните години за разработването и прилагането на системата на Интерпол за управление на регистрите и проследяване на незаконните оръжия (iARMS), която е основният компонент на предлаганото от Интерпол обучение по линия на проекта ЕС–ЛАД.

Ако е необходимо, и в зависимост от наличието на финансиране, SAS може да си сътрудничи с други специализирани организации, за да подпомогне изпълнението на конкретни компоненти на проекта в координация с отдел „Контрол на въоръженията и разоръжаване“ на Секретариата на ЛАД. В зависимост от нуждите и предпочитанията на участващите държави – членки на ЛАД, други организации, включително организации на гражданското общество и някои специализирани агенции на ЛАД също биха могли да допринесат за изпълнението на проекта.

Партньорите по изпълнението освен това ще вземат подходящи мерки, за да осигурят видимост на проекта в съответствие с насоките на Европейския съюз.

7. **Продължителност**

Очаква се проектът да продължи 36 месеца – от 1 октомври 2024 г. до 30 септември 2027 г.

Оперативната фаза ще продължи 33 месеца, а последните 3 месеца от проекта ще бъдат посветени на задълженията за докладване.